

Årsplan 2023/2024

Espira Nordmo

Innholdsliste

	2
Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	20
Tilvenning av nye barn	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	22
Espira satsingsområder	23
Lokale satsinger	25
Viktige datoer	29

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-nordmo/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/885972942/espira-nordmo-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
• Voksne er gode rollemodeller, og barna spiller dette - viser omsorg for hverandre
• Vi gir rom for ro og hvile
• Vi lytter til barna og tar oss tid
• Vi er tilgjengelige på gulvet

Med de de mellomste:

- Voksne er tilstedeværende og tilgjengelige
- Vi møter barna i deres følelser
- Vi ser hvert enkelt barn ut fra dens forutsetninger og behov
- Legger til rette for ro og hvile

Med skolespirene:

Vi jobber aktivt med en empati-kalender hvor vi går inn på hvordan de forskjellige følelsene kjennes ut på kroppen. Dette er ukentlig innslag i form av samlinger og andre oppgaver, mens selve handlingene hos barna ser vi ellers i det daglige.

Ettersom vi er mye ute på tur, hører vi ofte «jeg kan hjelpe deg», eller «kom med en gang, hen sitter fast i et tre», og på denne måten kommer barnas egne omsorgshandlinger til syne. For det å hjelpe hverandre er også noe vi oppfordrer barna til å gjøre.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.

I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Vi har mye fokus på frilek, og lar barna styre store deler av dagen (barns medvirkning) ● Plass til bevegelse og kroppslig utfoldelse ● Spontane aktiviteter med voksne – som gir humor og glede <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Leken har stor plass i dagsrytmen ● Barns innspill blir tatt på alvor (barns medvirkning) ● Vi støtter og veileder barna som trenger hjelp til å komme inn i leken ● Vi jobber med det pedagogiske miljøet og dette er en av satsingsområdene i barnehagen ● Deltakende, støttende og observerende voksne

Med skolespirene:

Ettersom vi er mye ute på tur, legger vi stor vekt på lekens egenverdi der barna kan utfolde seg fritt med udefinerte materialer. Her blir en stein til et hus, en pinne kan bli en grøtseiv og et vindfall kan bli en bil som de bruker for å komme seg til arbeid.

Når vi er ute på tur er vi voksne lydhør og tilstedeværende, slik at vi kan gripe inn og støtte barna i leken når det trengs.

Siden det å være en Skolespira betyr at det er siste året i barnehagen, prøver vi å leke en del tradisjonsleker slik at de har kunnskaper om dette til barna skal begynne på skolen. Her er det masse sosial – og språklig samhandling, læring og utvikling i et fellesskap.

Innemiljøet i barnehagen er barna med på å skape. Dette styres mye av barns medvirkning. Vi har tydelig lekesoner der barna kan leke det de har lyst til, kan trekke seg tilbake og leke alene, og ha avslapning om det er ønskelig.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.

nysgjerrighet og utforsking.	
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme læring:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pedagogisk dokumentasjon med barna. Synliggjøre – barna er stolte over eget og andres arbeid (forming, bilder fra lek/tur, supplerende bilder osv). ● Lære av hverandre. Se hva voksne og andre barn gjør – speiling. Vi er hverandres rollemodeller. ● Læring gjennom lek. ● Vi undrer oss over små ting og store ting – nysgjerrighet og undring sammen. <p>Med de mellomste:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Vi bygger videre på barnas interesser ● Vi undrer oss sammen med barna og legger til rette for utforsking ● Læring gjennom lek ● Fokus på at alle barn skal få oppleve mestring

Med skolespirene:

- Vi jobber for at barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i læringsprosesser - både på tur og i barnehagen.
- Vi støtter barnas tenkning og tar dem på alvor, og viser interesse på en ekte måte.
- Ser vi noe på tur som vi undrer oss over, kan vi ta det med tilbake og bruke det til en kreativ prosess i barnehagen. Dette kan feks. være en pinne som de finner og leker med på tur, som vi tar med tilbake i barnehagen, tegner rundt og vipps har dette fantasidyret fått nye krefter og en annen betydning.
- Vi jobber for at barna ofte kan få tegne det de lærer om og opplever. Her kommer det masse god språklig trening i å formidle til andre hva man har tegnet.
- Når man jobber med Skolespira skal man legge til rette for prosjektbasert-jobbing, hvor man spiller på barns medvirkning. Eks er elgjakt og verdensrommet.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- Hjerterom – verdierarbeid
- Barns medvirkning – barn får påvirke/komme med innspill og forslag til sin hverdag
- Mestre, prøve og feile
- Alltid hilsing (hei og hadet)
- Voksne som anerkjenner og støtter relasjoner mellom barna

Med de mellomste:

- Fokus på selvstendighet hos barna - prøving og feiling
- Vi støtter relasjoner mellom barn
- Vi har aktiviteter som er meningsfulle for barn
- Vi bruker nærmiljøet aktivt
- Vi jobber med Hjerterom (verdiarbeid)

Med skolespirene:

- Vi jobber med en empati-kalender der vi snakker om forskjellige følelser. Øve seg på å sette ord på egne tanker og følelser.
- Vi jobber mot et demokratisk fellesskap, der barna skal bli trygge i seg selv og på andre.
- Dagens turmål blir ofte tatt i samråd med barna, og på denne måten kan de føle seg sett og hørt, og at deres mening har en betydning.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap: Med småspirene: <ul style="list-style-type: none">
● Vi deler i grupper etter alder, interesse og behov for utfordring (aktiviteter, tilrettelagt etter utviklingsalder)
● Omsorg for hverandre – hjelpe og trøste, støtte voksen-barn- og barn-barn-relasjoner
● Vi sier alltid hei og ha det
● Føle tilhørighet i gruppa – fokus på at alle er like mye verdt
● Voksne gode forbilder – barn forbilder for andre barn

Med de mellomste:

- Bygge vennskap og fellesskap gjennom lek og aktiviteter
- Hvert enkelt barn er en del av et fellesskap
- De voksne går foran som gode rollemodeller
- Vi deler barn i mindre grupper

Med skolepirene:

Hver dag deler vi opp gruppen slik at vi jobber i mindre grupper gjennom store deler av dagen. Dette har vist seg å gi store gevinster for både barn og voksne. Det kan bli lettere for barna å komme i kontakt med hverandre og voksne. På denne måten er det lettere for voksne å støtte barnas samspill med hverandre.

Når gruppen ikke er så stor, kan det bli lettere for voksne å skape en god balansegang mellom å ivareta barns egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Sosial kompetanse er noe vi jobber med daglig i konflikthåndtering og andre hverdagslige handlinger.

Hjelpe barna å sette ord på det de opplever, og gi dem løsningsalternativer og stille åpne spørsmål slik at barna kan tenke selv hvordan man kan løse utfordringen. Det er viktig at begge parter sine meninger kommer frem, for begge er like viktig. Dette er barnas opplevelse av situasjonen.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkreter etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkreter etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor
Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">
● Vi bruker konkreter, barnetilpasset tale, setter ord på det vi gjør og gjentakelser
● Vi bruker sang, rytme, musikk og dans (dramafag)
● Mye bøker tilgjengelig på avdelingen, lydbok (eventyr)
● Bilder på vegger som inspirer til samtaler og samspill mellom voksen-barn og barn-barn (bilder fra aktiviteter, tur, tall, bokstaver)

Med de mellomste:

- Vi har samtaler om ulike temaer
- Vi bruker sang og regler
- Vi har bøker tilgjengelig
- Vi bruker ulike spill som fremmer språket
- Øve på turtaking (dialog)
- Vi oppfordrer barn til å bruke språket – uttrykke seg verbalt

Med skolespirene:

Gjennom hele året jobber vi aktivt med språk og språkleker. Dette kan være munnmotoriske aktiviteter, spill, rim og regler, gåter og vitser.

Vi har også et stort fokus på å lese bøker og høre på lydbok, siden det å lese bøker/ lydbok gir en stor språk-gevinst.

Ellers er vi alltid i samspill med barna der vi kommuniserer med hverandre, og det å lære barna turtaking ved at man må vente til å snakke til det blir sin tur. At det å lytte er like så viktig som det å snakke. Ved at vi leser bøker, spiller spill eller andre hverdagslige aktiviteter der vi fremmer kommunikasjon, hjelper dette til med å gi barna en god språkutvikling i hverdagen.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <ul style="list-style-type: none">
● Bruke Spireportalen og EIK
● Observasjoner
● Daglig kommunikasjon med foreldre
● Smågrupper - for å "fange opp" og veilede
● Arbeide med fellesskap
● Hjerterom (verdiarbeid)

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

- La leken være en stor del av hverdagen
- Observasjon av barns lek
- Aktiviteter basert på interesser
- Jobbe med pedagogisk dokumentasjon
- Ta barna på alvor
- Anerkjenne barns forslag/innspill
- Ha respekt for alle barns ulike uttrykksmåter

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Oppstartssamtaler, ordinære foreldresamtaler og oppfølgingssamtaler
- Daglig kommunikasjon med foreldre (hente/bringe)
- God kommunikasjon mellom ansatte
- FAU - jevnlig møter der styrer er med
- Bruk av Spireportalen for daglige oppdateringer, beskjeder, sykdom, ukeplan og rapporter

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Hvordan:

- Foreldremøte på våren for nye barn med informasjon om barnehagen, tilvenning og avdelingen de skal begynne på
- Besøksdager i forkant av oppstart
- Første dagene i barnehagen er korte og det er mye kommunikasjon mellom foreldre og ansatte på avdelingen
- Oppstartsamtaler når barnet begynner, der foreldrene forteller om sitt barn
- Oppfølgingsamtale etter ca 6-8 uker i barnehagen hvor det snakkes om hvordan tilvenningen og oppstart har vært, og vi forteller kort om hvordan vi opplever barnet

Slik legger vi til rette for gode overganger innad i barnehagen:

- Felles uteområde - der alle kan bli kjent
- Fellestur
- Overgangs-barna møtes fast en gang i uka for å være sammen (turer, aktiviteter, smågrupper)
- Foreldremøte i forbindelse med overgang (ved behov - nye barn)

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med **skolespira**:

Vi har samlinger med barna der vi øver oss på å rekke opp en hånd når vi skal si noe, og vente på tur til det blir deres tur til å snakke.

Vi er på jevnlig besøk på nærskolen, men besøker også de andre skolene som enkelte barn skal begynne på. Da er vi på uteplassen og leker med ting ute, også noen ganger får vi komme inn i klassen og se hvordan de har det på skolen.

Det vi også øver barna på er å bli selvstendig i av- og påkledning, ta vare på tingene sine, rydde etter seg og generelt holde orden på egne saker.

På turer utfordrer vi barna slik at de kan tenke ut løsninger selv om hvordan man skal løse en oppgave, og eventuelt hva som er lurt å gjøre i de ulike situasjonene. Lære barna til å bli litt mer robuste og ha troen på egne ferdigheter.

Det vil også være en samtale med foreldrene i forkant av overgangen til skolen, der vi sammen bestemmer hva slags informasjon som skal deles med skolene.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

SPRÅK

- Mye bøker tilgjengelig på avdelingen
- Musikk og sang
- Barnetilpasset tale
- Benevnelse av det vi gjør og hva barna viser oppmerksomhet til gjennom kroppsspråk og peking

BEVEGELSE

- Mye ute på tur i skogen
- Tumblelek inne med madrasser, puter, klosser og pappesker
- Danser
- Mye kroppslig lek både ute og inne

REALFAG

- Bruker eventyr for eksempel Bukkene bruse (tall, mengde og størrelse)
- Fargekart på gulvet der barna kan finne leker med de fargene som er på gulvet
- Enkle forsøk
- Vann i alle former
- Tilgang til objekter/konkreter som kan telles, studeres, stables og studeres
- Bruker udefinerbart materiale

Med de mellomste:

SPRÅK

- si hvordan jeg selv har det
- Sette ord på det jeg vil
- Begreper, ordsetting av det vi gjør
- Tulle med språket
- Lese bøker

BEVEGELSE

- Tumblelek
- Turer i skog og mark
- Utelek
- Hinderløype

REALFAG

- Forsøk (Forskerfabrikken)
- Undre seg rundt ulike tema
- Turer i naturen
- Telle
- Ukedager
- Kalender (f eks. nedtelling til jul/påske)

Med skolepirene:

Det jobbes aktivt i mindre grupper med språkaktiviteter, og det kan være spill, rim og regler, munnmotoriske aktiviteter som er med på å styrke språkutviklingen til barna. Dette er med på å gi barna en større begrepsforståelse og språkets betydning.

Vi har et stort fokus på det å lese bøker og at det gir en stor språkgevinst. Språket og kommunikasjonen er alltid med oss i alt vi foretar oss.

Realfag er også en stor del av vår hverdag. Det spilles mye spill, det telles, det måles og rom og form blir undersøkt. Vi undersøker luft, lys, lyd og andre underlige fenomener. Vi støtter opp under det barna er nysgjerrige på, og undrer oss sammen i prosessen med å undersøke hva som er grunnen til ting.

Bevegelse er noe av det vi satser stort på. Ettersom vi er rustet med egen minibuss og denne er forbeholdt Skolepirene så er vi på tur 3-4 dager i uken. Her oppsøker vi steder som inspirerer til aktivitet, og hvor barna kan teste sine fysiske grenser. Vi er på skiturer, klatreturer, aking, pilking, fisking, bading, gåtur (oppdagelsesturer), sykkeltur osv. På turer ser vi også at dynamikken i gruppa er en annen enn i barnehagen. De hjelper hverandre, de samarbeider, hele gruppa kan leke sammen, og leken blir en helt annen med udefinerte materialer. Her blir barns tenkning og fantasi utfordret.

Lokale satsinger

Hva

Vår barnehage satser på Hjerterom, altså arbeid med verdiene. Vi har bestemt at alle avdelinger skal ha felles fokus på verdier:

- Å TAKKE
- HILSE
- VENDE PÅ TUR

I tillegg til disse skal småbarna ha fokus på verdien Å TRØSTE, mellomste barna Å DELE, mens Skolespira jobber med ELVIRAS KALENDER.

Hvorfor

I vår barnehage setter vi verdierarbeid høyt, og vi ser hvert år at effekten av arbeidet er god. Barna vil få kjennskap og trening på å innordne seg sosiale settinger.

Basert på Elverum kommunes satsningsområde "Hjerterom", ønsker vi å fortsette verdi-arbeidet, og sette fokus på verdier i hverdagen for barna. De vil hver dag få økt sin sosiale kompetanse i møte med andre.

Elverum har Hjerterom!

Hvordan

Slik jobber vi med FELLES VERDIER:

- I hverdagen og i hverdagssituasjoner
- Hilse på hverandre når vi kommer og si ha det når vi går
- Vi takker for maten
- Vi har fokus på å takke for hjelp
- Veilede i ulike situasjoner og dele i smågrupper - mye sosial læring foregår hele tiden
- Verdiarbeid tilpasset aldersgruppe
- Dramatisering, Vennebøker, vente på tur-sanger
- Vente-teppe, kaste ball til hverandre, vente-ball, lotto (turtaking)

Med småspirene: Å TRØSTE

- Venneboken om å trøste
- Bruke speil for å se på ansiktsuttrykk
- Smilefjes eller ansiktsuttrykk
- De ansatte er rollemodeller og trøster
- Bruke konkreter

Med de mellomste: Å DELE

- Hverdagsaktiviteter
- Venneboken om å dele
- Delesangen
- Hjelp barn å sette ord på ting i det daglige
- Dele på/bruke annenhver gang, bytte på
- Rollespill av de voksne og barn

Med skolespirene: ELVIRAS KALENDER

Elviras empatikalender er utviklet for å styrke empatiforståelsen og øke barns selvfølelse. Forskning viser at barn med god empatiforståelse tilpasser seg bedre sosialt, får flere venner, leker og utfolder seg mer. Historiene i denne kalenderen tar for seg barnehagehverdagen til Tina 5 år og Theodor 3 år, med gode illustrerte tegninger og oppgaver som vi kan gjøre sammen. Det er også satt inn faktapunkter om forskjellige dyr vi møter på turer, så vi tenker å trekke inn dette i vårt arbeid. F.eks en maur klarer ikke bygge hele tua alene – her trengs det samarbeid til. Akkurat slik som vi må øve oss til å ta hensyn til hverandre og øve oss på å samarbeide.

Kalenderen tar for seg 10 temaer: **å være lei seg, glede, sinne, redsel, kjærlighet, selvbilde, tillit og grenser, behov, vennskap og empati.** Her hører vi historien enten om Tina eller Theodor, også

snakker vi om det vi akkurat har hørt. Deretter har vi oppgaver som å tegne fantasidyr som eier disse følelsene. Her øver barna seg på å lage en historie rundt sitt fantasidyr og hvorfor den har den følelsen.

Ellers møter vi på alle disse følelsene i hverdagsaktiviteter i barnehagen, og her må vi veilede og hjelpe barna gjennom møte med disse følelsene.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annethvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Reflekterer rundt praksis på avdelingsmøter og personalmøter
- Bruker bilder og praksisfortellinger/situasjoner som refleksjonsgrunnlag
- Deler praksis på tvers av avdelinger
- Vi har et vurderingsteam som vurderer barnehagen internt (VI) hvert år, og vurderer eksterne barnehager eksternt (VU) annet hvert år
- Observasjoner - hva fungerer, og hva må vi endre på
- Finne satsingsområder basert på resultater fra BLIKK

Kontaktinformasjon

Styrer	Anders Ø. Johnsen
E-post	Anders.Johnsen@espira.no
Telefon	92223732
Adresse	Gaupevegen 12, 2406 Elverum

Viktige datoer barnehageåret 2023-2024

17.-18.8	Planleggingsdager
12.9	Foreldremøte
15.9	Frist for å legge inn høstferie
24.10	FN dagen / Høstsuppe med foresatte
10.11	Verdens vitenskapsdag
17.11	Frist for å legge inn juleferie
24.11	Planleggingsdag Kirkebesøk (dato kommer senere)
7.12	Nissebord for barna m/nissemarsj
13.12	Lucia
2.2	Planleggingsdag
2.2	Frist for å legge inn vinterferie
6.2	Samenes nasjonaldag Karneval (dato kommer senere)
8.3	Frist for å legge inn påskeferie
19.3 / 21.3	Påskefrokost m/foresatte
12.4	Frist for å legge inn sommerferie
23.4	Verdens bokdag
6.5	Dugnad
10.5	Planleggingsdag
16.5	17. mai markering
6.6	Nordmos Aktivitetsdag 2024
13.6	Sommerfest